

Adviesraad

Sociaal

Domein

Gemeente Rucphen

Rucphen - Schijf - Sprundel - St. Willebrord - Zegge

Jaarverslag 2019
Adviesraad Sociaal Domein Rucphen

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Opdracht en werkwijze
3. Terugblik
4. Samenstelling adviesraad sociaal domein
5. Uitgebrachte adviezen 2019
6. Behandelde onderwerpen 2019
7. Doelstellingen 2020
8. Financieel overzicht 2019

1. Inleiding

In dit jaarverslag legt de Adviesraad Sociaal Domein Rucphen verantwoording af over haar bezigheden in het jaar 2019.

De Adviesraad Sociaal Domein geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het College van B&W over de ontwikkeling en uitvoering van beleid in het sociaal domein.

Het sociaal domein omvat de Wet maatschappelijke ondersteuning, Participatiewet en Jeugdwet. In 2019 zijn in totaal zes formele adviezen uitgebracht. Daarnaast wordt informeel geadviseerd tijdens overlegmomenten met wethouders en ambtenaren van de gemeente.

De Adviesraad kijkt ook naar de gevolgen van uitvoering van beleid. Om hierin inzicht te krijgen nodigen we diverse medewerkers en vrijwilligers uit van het sociaal domein tijdens onze bijeenkomsten en luisteren naar signalen uit de samenleving. Belangrijkste zaken die zijn gepasseerd in de Adviesraad Sociaal Domein in 2019:

- Evaluatie programmaplan en het-nog-vast- te stellen transformatieplan
- Monitoren voortgang beleidskader Zorg voor Jeugd 2018-2021.
- Inzet Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) - dienstencheques - vanaf 2020
- Verordening en beleid WMO
- Positionering en bekendheid adviesraad vergroten bij ambtenaren en burgers.

Deze en andere bevindingen zijn door de Adviesraad Sociaal Domein besproken met het College van B&W.

2. Opdracht en werkwijze

De gemeente Rucphen heeft medezeggenschap van burgers bij beleidsontwikkeling en uitvoering in het sociaal domein geregeld door het instellen van een Adviesraad Sociaal Domein.

De leden van de Adviesraad Sociaal Domein zijn geïnteresseerde inwoners van de gemeente Rucphen. De leden hebben kennis van en/of zijn ervaringsdeskundige op het vlak van één of meer van de drie wetten: WMO, Jeugd en Participatie. De leden hebben zitting op persoonlijke titel en verrichten hun werkzaamheden op persoonlijke titel en zonder politieke agenda danwel ruggespraak.

De adviesraad bestaat uit vrijwilligers. Zij denken vanuit het algemeen belang en vertalen hun deskundigheid in een advies aan de gemeente. Dit betekent regelmatig stukken beoordelen en contact onderhouden met het eigen netwerk.

Ook nodigt de Adviesraad een paar maal per jaar deskundigen uit om onderwerpen toe te lichten. De Adviesraad vergadert maandelijks om adviezen op te stellen (die vaak worden voorbereid in kleinere groepen).

Het dagelijks bestuur (DB) bereidt, samen met de aangestelde ambtenaar, de vergaderingen en te bespreken onderwerpen voor.

Tevens is er overleg met externe contacten, met de wethouders en met ambtenaren.

De Adviesraad is aangesteld door de gemeente Rucphen. De leden worden benoemd door het college van burgemeester en wethouders van Rucphen, na het doorlopen van een sollicitatieprocedure van de Adviesraad.

3. Afgelopen jaar

3.1 Evaluatie programmaplan en transformatieplan

De verwachting was dat afgelopen jaar in het teken zou staan van het vormen van beleid rondom de transformatie van het sociaal domein.

Het vaststellen van de evaluatie van het programmaplan Sociaal Domein vond later plaats dan gepland, waarbij uiteindelijk de keuze is gemaakt de doelenboom niet op te nemen in het, nog te vormen, transformatieplan.

De Adviesraad Sociaal Domein heeft in april 2018 een ongevraagd advies uitgebracht waarin zij haar zorgen heeft geuit dat perikelen en vertraging rondom het vaststellen van de evaluatieplan gevolgen heeft voor de ontwikkeling van het sociaal domein.

Burgerparticipatie moet vooral bij de burgers komen te liggen. Vertraging door politieke discussies over beleid en afwegingen die in het verleden zijn vastgesteld door het college en de raad zijn niet in het belang voor de toekomstige transformatie van het sociaal domein.

De adviesraad refereert naar de toekomstvisie Rucphen 2030, een van de speerpunten die hierin is opgenomen: “zorgzame en zelfredzame gemeenschappen”.

Met als korte-termijn doelstelling: *“de kernen bieden de ideale schaal om maatwerk te leveren, aan te sluiten bij wat mensen wél kunnen, de eigen kracht en het sociaal netwerk te betrekken en naast individuele voorzieningen ook algemene voorzieningen te ontwikkelen”*.

Vertraging in het- nog- te- vormen transformatieplan heeft direct gevolg voor burgerinitiatief.

De kracht van burgerparticipatie ligt lokaal, in de dorpen, niet aan de raadstafel of bij het college. Samenwerking tussen college, de raad en ambtenaren is essentieel om de burgers zo optimaal mogelijk te kunnen laten functioneren nu en in de toekomst.

In 2018 is de keuze gemaakt om burgers te ondersteunen middels het stimuleringsfonds en de ideeën makelaar, welke de adviesraad positief ondersteunt. Door vertraging dreigt het gevaar dat initiatieven die destijds zijn ingebracht zich onvoldoende ontwikkelen. Goede ideeën en projecten vanuit burgerparticipatie zijn niet afhankelijk van een transformatieplan. De adviesraad ziet het transformatieplan niet als een doel op zich, het is een kader en dient juist ter ondersteuning van de burgerparticipatie.

De adviesraad stimuleert een basisstructuur op te stellen van langer-termijn visie en doelstellingen waarin de burgerparticipatie daadwerkelijk wordt versterkt, op basis van sociaal-demografisch kengetallen met bijhorende aandachtsgebieden, die concreet kunnen worden gemonitord en geëvalueerd.

3.2. WMO

Het budget van het Sociaal Domein staat onder druk.

Vanuit dit perspectief voert Gemeente Rucphen per 1 april 2020 een eigen bijdrage in van 19 per maand euro voor de maatwerkvoorziening begeleiding.

Complexe zorgvraag op het gebied van ouderenzorg en substitutie van psychiatrische zorg naar extramuraal zal aankomende jaren gaan toenemen. Integrale, waar nodig domein-overschrijdende, benadering van de burger zal noodzakelijk zijn om betaalbare zorg- op- maat te kunnen blijven bieden. Afstemming en samenwerking met formele en informele zorgpartners, zorgkantoor en verzekeraars ziet de adviesraad als een belangrijke voorwaarden om de zorg haalbaar en betaalbaar te houden.

Maatwerk moet passend en integraal zijn, gericht op wat de burger daadwerkelijk nodig heeft. De adviesraad benadrukt extra aandacht te hebben voor specifieke kwetsbare doelgroepen zoals ouderen en psychiatrie.

3.3. Inzet Huishoudelijke Hulp Toelage- dienstencheques 2020

Sinds 2015 is het in gemeente Rucphen mogelijk om gebruik te maken van dienstencheques.

Met een dienstencheque kan een uur extra huishoudelijke ondersteuning worden ingekocht.

Iedere cliënt met een indicatie huishoudelijke ondersteuning (HO) ook de registreerde mantelzorger komt in aanmerking voor deze regeling.

Het uitgeven van de cheques behoort niet tot de wettelijke taak van de D5 gemeenten, er waren destijds plausibele argumenten om te kiezen voor deze regeling, welke afgelopen jaren steeds verder onder druk kwam te staan door te kort aan budget in het sociaal domein.

Vanuit de financiële, beheersmatige invalshoek is de keuze gemaakt de regeling te versoberen. De adviesraad monitort in 2020 de directe gevolgen, die uiteindelijk per burger, verschillend uit kan pakken.

Uit de laatste cijfers van 2018 van de memo blijkt dat de cliënten in de gemeente Rucphen relatief meer gebruik maken van de inzet van dienstencheques dan de andere gemeenten.

De adviesraad stelt zich de vraag, worden de dienstencheques ingezet als extra aanvulling of als compensatie voor een schoon en leefbaar huis?

Een groot deel van de mantelzorgers zijn partners van de cliënten. De wijziging in beleid geeft aan dat deze groep buiten de toekenning van de dienstencheques vallen. Bij kwetsbare oudere echtparen die samen goed functioneren, is de adviesraad van mening dat partners niet mogen worden uitgesloten van de toekenning van de dienstencheques, dan wel een andere regeling te treffen om de partner te ontlasten.

Uit diverse onderzoeken blijkt dat in de gemeente Rucphen een relatief grote groep kwetsbare cliënten zich eenzaam voelt.

Naast een schoon en leefbaar huis, speelt bij deze groep het sociaal aspect een niet- te onderschatten, belangrijke rol. De huishoudelijke ondersteuning draagt bij aan (vroeg-) signalering en zelfredzaamheid.

In 2020 zal duidelijk worden of de versoering van de inzet van dienstencheques gevolgen heeft voor de burgers. De adviesraad gaat dit actief opvolgen.

4.4. Monitoren voortgang beleidskader Zorg voor Jeugd 2018-2021.

De adviesraad heeft afgelopen jaar op meerdere momenten gesproken met medewerkers vanuit het werkveld, verantwoordelijke ambtenaar en wethouder over het onderwerp jeugd.

In het voorjaar van 2019 constateerden we een wachttijd van 8 weken voordat de jeugdigen gezien kon worden. Dit had te maken met een capaciteitstekort.

In het najaar is dit teruggebracht naar geen wachttijd. De formatie is inmiddels op gewenst niveau.

Het valt de adviesraad op dat de jeugdprofessionals, die als eerste aanspreekpunt dienen, relatief veel tijd (50% direct/ 50% indirect) kwijt zijn aan administratie en registeren. Deelname aan werkgroepen zoals de samenwerking met de rechtbank bij vechtscheidingen vraagt veel tijd buiten de reguliere werkzaamheden. Noodzakelijke taken, maar wat soms wel ten kosten gaat aan directe cliëntencontact.

In de tweede helft van 2019 start een pilot waarbij de jeugdprofessionals actief op locatie van een basisschool gaan plaatsnemen. Men start op een school in de gemeente Rucphen. Tevens wordt de samenwerking met de huisartsen geïntensiveerd.

De adviesraad stimuleert deze manier van samenwerking waarbij integraliteit en vroegtijdige signaleren leidt tot de juiste zorg- op- maat welke past bij het gevormde jeugdbeleid; één gezin, één plan.

Ook in 2020 blijven we in gesprek over de voortgang rondom de zorg voor de jeugd.

4. Samenstelling Adviesraad Sociaal Domein

De leden van de Adviesraad Sociaal Domein worden door het College van B&W benoemd voor een periode van maximaal acht jaar.

De eerste benoeming vindt plaats voor een periode van een half jaar met een herbenoemingsperiode van twee jaar.

Zittende leden blijven in alle redelijkheid aan tot in hun opvolging is voorzien.

Onderstaand het overzicht met leden van de adviesraad, in aanvulling de aandachtsgebieden.

Leden

- Mevr. Musters (jeugd en onderwijs)
- Mevr. Keldermans (WMO, participatiewet)
- Mevr. v.d. Waals (WMO, participatiewet, vluchtelingenwerk)
- Mevr. Wagtmans (lid cliëntenraad, participatiewet, armoedebeleid, vluchtelingenwerk)
- Mevr. van Unen, (jeugdarmoede, WMO en participatiewerk)

Dagelijks bestuur (DB)

- Dhr. Wijnen, voorzitter (WMO, participatiewet)
- Dhr. Smit, penningmeester (WMO, participatiewet)
- Mevr. Suijkerbuijk, secretaris (kwetsbare ouderen/ beschermd wonen/ jeugd en onderwijs)

Secretariële ondersteuning

- Mevr. van Unen, (secretariële ondersteuning)

Ambtelijke ondersteuning

- Mevr. v.d. Wegen, (Beleidsmedewerker samenleving)

Meer informatie over de leden van de adviesraad vindt u op de site:

<https://adviesraadrucphen.nl/samenstelling-adviesraad/>

5. UITGEBRACHTE ADVIEZEN 2019

Adviezen	Periode advies	Vastgesteld door B&W
Evaluatie Programmaplan	01-feb	✓
Ongevraagd advies transformatieplan	07-jul	✓
Inzet Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) - dienstencheques - vanaf 2020	08-aug	✓
Advies verordening maatschappelijke ondersteuning	15-okt	✓
Beleidsregels WMO	30-nov	✓

Alle adviezen zijn gepubliceerd op de website:
<https://adviesraadrucphen.nl/uitgebrachte-adviezen>

6. BEHANDELDE ONDERWERPEN 2019

Na een herinrichting van de Adviesraad in 2018 zijn de taken onderling verdeeld en is de adviesraad ingewerkt.

De afstemming en samenwerking met B&W, ambtenaren en belanghebbende organisaties en vrijwilligers verloopt naar wens.

De adviesraad vindt deskundigheidsbevordering belangrijk. Dit doet ze middels scholing en gesprekken met direct belanghebbende ambtenaren, organisaties en burgers.

Er wordt gewerkt met een vaste agenda, notulen, actie- en besluitlijst. Iedere vergadering wordt er gestreefd naar een spreker vanuit het Sociaal Domein.

Onderstaand in het kort de besproken onderwerpen:

Januari
Onderwerp
Evaluatie Programmaplan
Inhoudelijk jaarverslag en financieel verslag
Cliëntondersteuning
Presentatie CIE MA
Februari
Onderwerp
Woonvisie
Bijeenkomst Adviesraden D6

Maart
Onderwerp
Transformatieplan
Handreiking adviesraden en gemeenten – Partners in Participatie Koepel adviesraden
April
Onderwerp
Jeugd
Transformatieplan
Mei
Geen vergadering
Juni
Bestuurlijk overleg
Juli
Onderwerp
Ervaringsdeskundige SDW
Monitor 4 ^e kwartaal 2018 en 1 ^e kwartaal 2019
Cliëntervaringsonderzoek Wmo
Ongevraagd advies transformatieplan
Augustus
Onderwerp
Inzet Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) - dienstencheques - vanaf 2020
Ontwikkelingen sociaal domein met BMC
September
Onderwerp
PGB begeleiding
Evaluatie jeugdzorg
Oktober
Bestuurlijk overleg
Advies verordening maatschappelijke ondersteuning
November
Onderwerp
Excursie naar de Fakkeltoren
December
Onderwerp
Presentatie/ gesprek GGD
Beleidsregels WMO
Voorbereiding ongevraagd advies woonvisie

7. DOELSTELLINGEN 2020

De adviesraad heeft een aantal doelstellingen geformuleerd voor 2020.

Een van de belangrijkste doelstellingen is vroegtijdig, structureel en planmatig geïnformeerd te worden over het te vormen of aan te passen beleid.

Om dit optimaal en integraal vorm te geven gaat de adviesraad in gesprek met de betrokken ambtenaren, achterban, belanghebbende organisaties en verantwoordelijke wethouders.

In samenwerking met de adviesraden van de D6 gemeenten hebben we de ambitie om waar het kan regionale samenwerking op te zoeken bij beleidsstukken die worden vastgesteld door de D6 gemeenten.

Aankomende jaar willen we investeren op scholing en training in samenwerking met ambtenaren en ander belanghebbende partijen. Waar het kan willen we samen met de D6 gemeenten werken aan de organisatie van gezamenlijke deskundigheidsbevordering.

8. VERWACHTE ADVIEZEN 2020

Transformatieplan
Jeugdbeleid (evaluatie)
Verordening en beleidsregels maatschappelijke ondersteuning (evaluatie)
Jeugdarmoede (evaluatie)
Woonvisie
Implementatieplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang
Cliëntondersteuning

9. FINANCIIEEL OVERZICHT 2019

Het budget voor de Adviesraad Sociaal Domein wordt beschikbaar gesteld door de gemeente Rucphen op basis van een werkplan en begroting. De leden ontvangen voor hun bijdrage aan vergaderingen en activiteiten een kostenvergoeding.